

Bezbednosni list

Bezbednosni list

Peters Professional Allrounder

20-20-20

uvoznik: SKALA GREEN DOO

Bezbednosni list izradio: Dragan Marković – Savetnik za hemikalije

datum izrade: 15.10.2013.

1. Identifikacija hemikalije i podaci o licu koje stavlja hemikaliju u promet**1.1. Identifikacija hemikalije**

Peters Professional Allrounder

20-20-20

1.2. Identifikovani načini korišćenja hemikalije

ubrivo NPK vodorastopivo – mešavina neorganskih soli

1.3. Podaci o snabdeva u

- a) naziv snabdeva a: SKALA GREEN doo
- b) SKALA GREEN doo, uvoznik;
- c) adresa: Segedinski put 90, 24 000 Subotica, Srbija; 024/625-625;
office@skalagreen.com
- d) elektronska adresa lica zaduženog za bezbednosni list:
office@hortipartner.co.rs

1.4. Broj telefona za hitne slučajeve

Nacionalni centar za kontrolu trovanja

Broj dežurnog toksikologa (24 h dnevno) 011/ 360-84-40

2. Identifikacija opasnosti**2.1. Klasifikacija Nije klasifikovana kao opasna hemikalija u skladu sa**

CLP/GHS propisima - Pravilnik o klasifikaciji, pakovanju, obeležavanju i oglašavanju hemikalije i određenog proizvoda u skladu sa Globalno harmonizovanim sistemom za klasifikaciju i obeležavanje UN („Službeni glasnik RS“ br. 64/10 i 26/11).

Nije klasifikovana kao opasna hemikalija u skladu sa DSD/DPD

propisima – Pravilnik o klasifikaciji, pakovanju, obeležavanju i oglašavanju hemikalije i određenog proizvoda („Službeni glasnik RS“ br. 59/10 i 25/11 i 5/12).

U okviru dosadašnjih saznanja, ukoliko se primenjuje u preporučenim koncentracijama, proizvod nije štetan po zdravlje ljudi i životnu sredinu.

2.2. Elementi obeležavanja

Nije primenljivo.

2.3. Ostale opasnosti

- a) da li hemikalija ispunjava kriterijume za identifikaciju kao PBT ili vPvB: nema podataka
- b) podaci o drugim štetnim efektima na zdravlje ljudi: nema podataka
- c) podaci o efektima na životnu sredinu: nema podataka

3. Sastav/ podaci o sastojcima

3.1. Podaci o sastojcima smeše

Sastav	CAS broj	EC broj	Koncentracija %	Klasifikacija prema DSD/DPD	Klasifikacija prema CLP / GHC*	Klasa i kategorija opasnosti	Obaveštenja o opasnosti
<i>Kalijum nitrat</i>	7757-79-1	231-818-8	> 25 %	O, R08	Oksid. vrste supst.i smeše, kat. 2. Toksi.po reprodukciji.	H272	
<i>Borna kiselina</i>	10043-35-3	233-139-2	< 1 %	R60/61	kat. 1A	H360FD	
<i>Bakar</i>	14025-15-1	237-864-5	< 1 %	Xn, R22	Akut.toksi .kat. 4.	H302	

*Klasifikacija prema CLP/GHS i DSD/DPD propisima - Pravilnik o klasifikaciji, pakovanju, obeležavanju i oglašavanju hemikalije i određenog proizvoda u skladu sa Globalno harmonizovanim sistemom za klasifikaciju i obeležavanje UN („Službeni glasnik RS“ br. 64/10 i 26/11) i Pravilnik o klasifikaciji, pakovanju, obeležavanju i oglašavanju hemikalije i određenog proizvoda („Službeni glasnik RS“ br. 59/10 i 25/11).

Za pun tekst H i R-izjava pogledati Poglavlje 16.

4. Mere prve pomoći

4.1. Opis mera prve pomoći

Odmah pozvati nacionalni centar za kontrolu trovanja. Broj dežurnog toksikologa (24 h dnevno) 011/ 360 8440.

Potražite savet lekara ako se ne ose ate dobro (ukoliko je moguće, pokažite etiketu proizvoda).

Kontakt sa kožom: Oprati kožu sapunom i vodom. Ukoliko iritacija ne prestaje ili se razvija, zatražiti stručnu medicinsku pomoći.

Kontakt sa očima: Ispirati temeljno sa dosta vode najmanje 10 minuta. Ukoliko iritacija ne prestaje, zatražiti stručnu medicinsku pomoći.

Gutanje: U slučaju gutanja ne izazivati povraćanje, osim po preporuci lekara.

Licu bez svesti ne davati ništa u usta. U slučaju respiratornih problema dati terapiju kiseonikom.

Udisanje: U slučaju udisanja obezbediti odmah svež vazduh. Ukoliko simptomi ne prestaju zatražiti stručnu pomoći.

4.2. Najvažniji simptomi i efekti, akutni i odloženi

Kontakt sa kožom: Duži kontakt može da prouzrokuje iritaciju.

Kontakt sa očima: Može izazvati iritaciju nakon kontakta.

Gutanje: Moguće simptomi su mučna i povraćanje.

Udisanje: U slučaju udisanja aerosola ili magle simptomi su kašljivanje i otežano disanje.

Za više informacija o efektima na ljudsko zdravlje pogledati poglavlje 11.

4.3. Hitna medicinska pomoći i poseban tretman

Može biti potrebno veštak za disanje ili kiseonik.

5. Mere za gašenje požara

5.1. Sredstva za gašenje požara

Voda, pesak, ugljen dioksid, pena za gašenje požara.

5.2. Posebne opasnosti koje mogu nastati od supstanci i smeša

Termalna dekompozicija može da dovede do oslobođenja iritirajućih gasova i isparjenja. Mogu se razviti toksični gasovi: oksidi azota, sulfidi ugljendioksida.

5.3. Savet za vatrogasce

Nositi protivpožarnu opremu i aparate za disanje.

6. Mere u slučaju udesa**6.1. Lične predostrožnosti, zaštitna oprema i postupci u slučaju udesa**

Nositi zaštitnu odeću i koristiti aparat za disanje.

Sprečiti kontakt sa oslobođenom hemikalijom.

Izbegavati stvaranje prešine.

Izbegavati udisanje gasova (isparjenja).

Obezbediti maksimalnu ventilaciju prostorije.

Za ličnu zaštitu pogledati poglavlje 8.

6.2. Predostrožnosti koje se odnose na životnu sredinu

Držati dalje od vodenih tokova i kanalizacionih odvoda. U slučaju kontaminacije obavestiti nadležne organe.

6.3. Mere koje treba preduzeti i materijal za sprečavanje širenja i sanaciju

- a.) uputstvo o merama koje treba preduzeti da se ograniči izlivanje hemikalije

Držati dalje od zapaljivih i redukcionih sredstava.

Ne mešati sa piljevinom ili nekim drugim zapaljivim organskim materijama.

- b.) uputstvo o merama koje treba preduzeti za sanaciju izlivanja hemikalije
Prikupiti rasut materijal i odložiti u označene kontejnere za otpad u skladu sa propisima (videti poglavlje 13).

- c.) ostale informacije

Obavestiti nadležne organe.

6.4. Upoznavanje na druga poglavlja

Za ličnu zaštitu pogledati poglavlje 8.

Za otpad pogledati poglavlje 13.

7. Rukovanje i skladištenje**7.1. Predostrožnosti za bezbedno rukovanje**

Izbegavati preterano stvaranje prašine.

Nositi rukavice prilikom upotrebe proizvoda tokom dužeg perioda.

Tokom rukovanja sa materijalom pridržavati se uputstava o opštoj higijeni a na radnom mestu: ne jesti, ne piti i ne pušiti, oprati ruke nakon korišćenja, kontaminiranu odeću i zaštitnu opremu ukloniti pre ulaska u prostor za ishranu.

7.2. Uslovi za bezbedno skladištenje, uključujući i nekompatibilnosti

Obezbediti dobru ventilaciju ukoliko dođe do formiranja prašine. Prilikom skladištenja materijal učvati dalje od izvora toplice, otvorenog plamena i vrućih površina.

Držati dalje od zapaljivih materijala ili supstanci u skladu sa poglavljem 10.

Obezbediti visoke standarde prostora za skladištenje.
Nije dozvoljeno izlaganje direktnoj sun evoj svetlosti.
Držati dalje od hrane, pi a i hrane za životinje.
Obezbediti dobru ventilaciju, vlažnost svesti na minimum.
uvati van domaća direktog sun evog svetla, na suvom.
uvati na temperaturama izme u 0-40 °C.

7.3. Posebni načini korištenja

nema dostupnih podataka

8. Kontrola izloženosti

8.1. Parametri kontrole izloženosti

Kalijum nitrat, KNO₃

ACGIH: 10 mg/m³

Gvožđe, Fe

ACGIH: 1 mg/m³

Mangan, Mn

ACGIH: 1 mg/m³

Borna kiselina, H₃BO₃

ACGIH: 2 mg/m³

Bakar, Cu

ACGIH: nema podataka

Natrijum molibdat, Na₂MoO₄+2H₂O

ACGIH: 0.5 mg/m³

8.2. Kontrola izloženosti i li na zaštita

a.) zaštita očiju/lice

Nakon rukovanja proizvodom ruke dobro oprati kako ne bi došlo u dodir sa licem i očima. Nositi zaštitne naočare.

b.) zaštita kože

Neophodna je zaštita ruku. Drugi deo tela nije neophodno zaštiti. Nema dodatnih mera zaštite kože i specifičnih higijenskih mera koje treba preduzeti.

Nositi rukavice od PVC ili nekog drugog plastičnog materijala prilikom rukovanja s proizvodom.

c.) zaštita disajnih organa

Ako je visoka koncentracija prašine, nositi masku za lice.

d.) zaštita od termičkih opasnosti

nema podataka

e.) kontrola izloženosti životne sredine

Voditi računa da se izbegne konakminacija vodenih tokova i odvodnih kanala. Ukoliko dođe do sluzajnog rasipanja materijala, obavezno obavestiti nadležne organe.

9. Fizičko i hemijska svojstva**9.1. Podaci o osnovnim fizičkim i hemijskim svojstvima hemikalije**

- a) izgled – agregatno stanje: vrsto, u prahu, bela boja
- b) miris: nema podataka
- c) prag mirisa: nema podataka
- d) ph hemikalije ili vodenog rastvora: 4-5
- e) temperatura topljenja / temperatura mržnjenja: nema podataka
- f) početna temperatura topljenja i opseg ključanja: nema podataka
- g) temperatura paljenja: nema podataka
- h) brzina isparavanja: nema podataka
- i) zapaljivost (vrsto, gasovito): nema podataka
- j) gornja / donja granica zapaljivosti ili eksplozivnosti: nema podataka
- k) napon pare: nema podataka
- l) gustina pare: nema podataka
- m) relativna gustina: 800-1100 kg/m³
- n) rastvorljivost: potpuno rastvorljiv; u vodi +/- 30-45 kg/100 l;
- o) koeficijent raspodele u sistemu n-oktanol/voda: nema podataka
- p) temperatura samopaljenja: nije samozapaljiv
- q) temperatura razlaganja: nema podataka
- r) viskozitet: nema podataka
- s) eksplozivna svojstva: ne pokazuje eksplozivna svojstva
- t) oksidujuća svojstva: ne pokazuje oksidativna svojstva

9.2. Ostali podaci

nema podataka

10. Reaktivnost i stabilnost**10.1. Reaktivnost**

nema podataka

10.2. Hemijska stabilnost

Hemikalija je stabilna pri normalnim uslovima skladištenja, rukovanja i upotrebe.

10.3. Mogućnost nastanka opasnih reakcija

nema podataka

10.4. Uslovi koje treba izbegavati

Izbegavati skladištenje pod visokim temperaturama, veliku vlažnost prostorije, izlaganje plamenu, varnicama, vrućim površinama, zagrevanje proizvoda.

10.5. Nekompatibilni materijali

Izbegavati kontakt sa kiselinama, bazama, bakrom, cinkom i njihovim legurama.

10.6. Opasni proizvodi razgradnje

Termalna dekompozicija može dovesti do nastanka iritiraju ih gasova i pare. Mogu se razviti toksi ni gasovi: oskidi azota i sulfidi ugljendioksida.

11. Toksikološki podaci**11.1. Podaci o toksi nim efektima**

Akutna toksi nost komponenti

Kalijum nitrat, KNO₃

LD50/oralno/pacov/ = 3750 mg/kg

Borna kiselina, H₃BO₃

LD50/oralno, pacov/ = > 3500 mg/kg

Bakar, Cu

LD50/oralno/pacov/ = > 1000 mg/kg

Natrijum molibdat, Na₂MoO₄+2H₂O

LD50/oralno/pacov/ = 4000 mg/kg

Akutna toksi nost proizvoda:

LD50/oralno, pacov/ = > 2000 mg/kg

U okviru dosadašnjih saznanja, ukoliko se primenjuje u preporu enim koncentracijama, proizvod nije štetan po zdravlje ljudi i životnu sredinu.

Iako nije klasifikovan kao opasan, može izazvati :

- iritaciju o iju ili kože kod osetljivih osoba
- može izazvati senzibilizaciju nakon udisanja
- ukoliko se unesu velike koli ine ovog ubriva dolazi do pojave slede ih bolesti: gastrointestinalne iritacije, mu nina i povra anje, dijareja
- prašina može da irritira kožu, o i organe za disanje.

Za sada, nisu poznate informacije o: kancerogenosti, mutagenosti, teratogenosti, negativnim posledicama na plodnost ili o drugim opasnim posledicama po ljudsko zdravlje.

12. Ekotoksikološki efekti**12.1. Toksi nost**

Kalijum nitrat

LC50/96 h, kalifornijska pastrmka/= 1378 mg/l

EC50/72 h, alge/= 1700 mg/l

Natrijum molibdat, Na₂MoO₄+2H₂O

LC50/96 h, kalifornijska pastrmka/=>2800 mg/l

12.2. Perzistentnost i razgradljivost

Nisu prime eni.

12.3. Potencijal bioakumulacije

Nije bioakumulativan

12.4. Mobilnost u zemljištu

nema podataka

12.5. Rezultati PBT i vPvB procene

nema podataka

12.6. Ostali štetni efekti

nema podataka

13. Odlaganje**13.1. Metode tretmana otpada**

Proizvod, odn. otpad se ne sme odlagati ispuštanjem u kanalizacioni sistem.

Viditi ra una da se izbegne kontaminacija vodenih tokova i odvodnih cevi.

Proizvod iskoristi u celosti a zatim odložiti ambalažu.

Sa otpadom postupati u skladu sa „Zakonom o upravljanju otpadom (”Sl. glasnik RS,, br.36/2009 i 88/2010.)

Otpad se skladišti na mestima koja su tehni ki opremljena za privremeno uvanje otpada na lokaciji proizvo a a ili vlasnika otpada, u centrima za sakupljanje, transfer stanicama i drugim lokacijama u skladu sa ovim zakonom.

Opasan otpad ne može biti privremeno skladišten na lokaciji proizvo a a ili vlasnika otpada duže od 12 meseci, ako ovim zakonom nije druk ije odre eno.

Proizvod, odn. otpad se ne sme odlagati ispuštanjem u kanalizacioni sistem.

Raspolagati sa proizvodom i njegovom ambalažom u skladu sa važe im propisima o opasnom i ambalažnom otpadu.

Sa ambalažom postupati u skladu sa Zakonom o ambalaži i ambalažnom otpadu (SL.glasnik RS br.36/09).

Ambalaža se koristi isklju ivo za navedeni proizvod i ne sme se upotrebljavati u druge svrhe.

Otpadna ambalaža se ne sme odlagati zajedno sa ku nim otpadom.

14. Podaci o transportu

Nije klasifikovan u transportu.

14.1. UN broj- nema podataka**14.2. UN naziv za teret u transportu- nema podataka****14.3. Klasa opasnosti u transportu- nema podataka****14.4. Ambalažna grupa- nema podataka****14.5. Opasnost po životnu sredinu- nema podataka****14.6. Posebne predostrožnosti za korisnika- nema podataka****14.7. Transport u rasutom stanju- proizvod nije namenjen transportu u rasutom stanju.****15. Regulatorni podaci****15.1. Propisi u vezi sa bezbednoš u, zdravljem i životnom sredinom**

Ovaj bezbednosni list pripremljen je u skladu sa:

Zakon o hemikalijama („Sl. Glasnik RS“ br.36/09),
Pravilnik o klasifikaciji, pakovanju, obeležavanju i oglašavanju hemikalije i određenog proizvoda u skladu sa Globalno harmonizovanim sistemom za klasifikaciju i obeležavanje UN („Službeni glasnik RS“ br. 64/10 – 26/11).
Pravilnik o klasifikaciji, pakovanju, obeležavanju i oglašavanju hemikalije i određenog proizvoda („Službeni glasnik RS“ br. 59/10 i 25/11 i 5/12).
Zakoni o izmenama i dopunama Zakona o hemikalijama („Sl. glasnik RS“ br.88/10 i 92/11);
Pravilnik o klasifikovanju, pakovanju, obeležavanju i reklamiranju hemikalije i određenog proizvoda („Sl. glasnik RS“ br.39/10),
Pravilnici o izmenama i dopunama pravilnika o klasifikovanju, pakovanju, obeležavanju i reklamiranju hemikalije i određenog proizvoda („Sl. glasnik RS“ br. 25/11 i 5/12);
Pravilnik o ograničenjima i zabranama proizvodnje, stavljanja u promet i korištenja hemikalija koje predstavljaju neprihvatljiv rizik po zdravje ljudi i životnu sredinu („Sl. glasnik RS“ br.89/10),
Pravilnici o izmenama i dopunama pravilnika o ograničenjima i zabranama proizvodnje, stavljanja u promet i korištenja hemikalija koje predstavljaju neprihvatljiv rizik po zdravje ljudi i životnu sredinu („Sl. glasnik RS“ br.25/11 i 5/12).
Ovaj proizvod nije klasifikovan u skladu sa propisima Evropske Unije.

15.2. Procena bezbednosti hemikalije

Na osnovu raspoloživih podataka i ukoliko se koristi u skladu sa uputstvom, ne predstavlja opasnost za bezbednost i zdravlje na radu.

16. Ostali podaci

Podaci i informacije iz ovog bezbednosnog lista baziraju se na dosadašnjim saznanjima proizvođača. Podaci predstavljaju zabrinutost samo sa aspekta korištenja, rukovanja i skladištenja proizvoda.

Dobavljač ne snosi odgovornost za zaštитu i potpunost informacija koje su sadržane u ovom bezbednosnom listu.

Korisnik snosi odgovornost o upotrebi i ispravnosti proizvoda.

Svi hemijski proizvodi mogu da predstavljaju opasnost neopisanu u ovom bezbednosnom listu.

Dobavljač ne garantuje da ovaj bezbednosni list sadrži sve moguće mere bezbednosti. U posebnim uslovima moguće je potreba za dodavanjem nekih mera.

Puni tekst H-izjava navedenihu poglavljju 3.

H272 – Može da pospeši požar, oksidujuće sredstvo

H360 – Može štetno da utiče na plod ili na plodnost

H302 - Štetno ako se прогута

Skraćenice i akronimi

O, R08 Oksid. vrste supst.i smeše, kat. 2. – Oksidujuće vrste supstance i smeše, kategorija 2. H272

R60/61 Toks.po reprodukciji, kat. 1A – Toksичnost po reprodukciju, kategorija 1A.
H360FD

Xn, R22 Akut.toksi .kat. 4. – Akutna toksi nost, kategorija 4 H302

PBT perzistentno, bioakumulativno, toksi no

vPvB visoko perzistentno, visoko bioakumulativno

mg/kg miligramma po kilogramu

mg/m³ miligramma po metru kubnom

mg/l miligramma po litri

µg/l mikrogramma po litri

kg/100 l kilogramma na 100 litara

ADR/RID Evropski sporazumi o meunarodnom transportu opasnog tereta u drumskom i železni kom saobraćaju (European Agreement on the International Road Transport of Hazardous Goods)

IMDG Meunarodni pravilnik o pomorskom transportu opasnog tereta (International Maritime Dangerous Goods Code/Transport by Sea)